O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O‘RTA MAXSUS TA‘LIM VAZIRLIGI

ABDULLA QODIRIY NOMIDAGI JIZZAX DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

"Tasdiqlayman"
Jizzax davlat pedagogika universiteti
rektori prof. Sh.S.Sharipov
____
2022 yil "30" ______

ZAMONAVIY ANTROPOLOGIYA

O‘QUV DASTURI

Bilim sohasi:	100000 – Ta'lim
Ta'lim sohasi:	110000 – Ta'lim
Ta'lim yo‘nalishi:	70111101-Ijtimoiy-gumanitar fanlarni o'qitish metodikasi (Tarix)

Jizzax – 2022

Fan/Modul kodi 351AEZAM04	Oq'uv yili 2022-2023	Semestr I	Kreditlar 4
Fan/Modul kodi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 4

	Fanning nomi	Auditoriya mashg`ulotlari (soat)	Mustaqil ta`lim (soat)	Jami yuklama (soat)
1	Zamonaviy antropologiya	60	60	120

2

	Hammasi	Jami auditoriya	Ma'ruza	Amaliy	Seminar	Mustaqil ish
1-semestr	120	60	30		30	60
Jami	120	60	30		30	60

I.Fanning mazmuni - Zamonaviy antropologiya o'ziga xos tarixiy fanlardan bo'lib, uning vujudga kelishi XIX asrning oxiri – XX asr boshlaridagi taraqqiyot jarayonlari bilan bog'liq bo'lib hisoblanadi. XIX asrning oxiri – XX asrning boshlarida fanning barcha sohalarida jahonshumul ahamiyatga ega bo'lgan yangiliklar, kashfiyotlar amalga oshirildi. Ammo, tarix fanida an'anaviy tarixchilik davom etayotgan bo'lib, uning metodlari anchagina eskirib qolgan edi. An'anaviy tarixiy tadqiqotlarni rad etuvchi va tarixiy tadqiqotlarga yangicha uslublarda yondashish tarafdorlari ajralib chiqa boshlagan edi. Ana shu voqeyliklar jarayonida yangi tarixiy fan —Zamonaviy antropologiya vujudga keldi.

Fanni o'qitishning maqsadi – Xozirgi kunda xorijiy mamlakatlarning antrapologiya sohasida bosib o'tgan tarixiy yo'lini ko'rsatib berish, ushbu sohada erishilgan ijobiy natijalar va muammoviy vaziyatlarni batafsil taxlil etish. Shu bilan birga magistrantlarni g'oyaviy - mafkuraviy saviyasini uzluksiz o'sib borishini ta'minlab, ularga taqdim etilayotgan fan bo'yicha chuqur bilimlar yetkazish.

Fanni o'qitishning vazifalari – magistr talabalarga "Zamonaviy antropologiya" fani nazariyasini chuqur o'rgatish. Insonlar guruhlarini o'zaro yaqin turmush tarzi, ma'lum hududda birgalikda hayot kechirishi, yagona siyosiy birlikka mansubligi, umumiy madaniyati, tili va h.klarni o'rganish; zamonaviy antropologiya va uning boshqa fanlar bilan aloqasi; inson va madaniyat munosabatlarini o'rganish;madaniyatlarning ma'lum tarixiy davrdagi ijtimoiy tashkilotlari kelib chiqishi (genezisi), tuzilishi (morfologiyasi) va taraqqiyotini (dinamikasi va xilma-xilligi) o'rgatish.

"Zamonaviy antropologiya" o'quv fanini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida magistr:

- Zamonaviy antropologiya fani tarixi va bu sohada amalga oshirilayotgan ilmiy ishlanma va loyihalar fandagi siljishlarning yangi xolati, dunyo mamlakatlarida Zamonaviy antopologiya fanining xususiyatlarining shaklanishi bilan bog'liq masalalarining mohiyatini bilishi kerak;
- Magistr ta'lim jarayonida xalqaro munosabatlar sohasiga oid voqealar va jarayonlarni tarixiy nuqtai nazardan tahlil etish ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak;
- Magistr fan bo'yicha to'plagan nazariy bilimlardan o'zining ilmiy tadqiqot, uslubiy va pedagogik faoliyatida qo'llash malakalariga ega bo'lishi kerak.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)
II.I. Fanning tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu. Zamonaviy antropologiyaga kirish. Boshqa fanlar bilan aloqasi, tadqiqot doirasi, atama va tushunchalar. (2 soat)

Mavzuning maqsad va vazifalari, predmeti, uning dolzarbligi. Moslashish, farqlanish. Umumiy antropologiya. Madaniy omillarning inson biologiyasi shakllanishidagi o'rni.

Arxeologik, biologik (jismoniy), madaniy, lingvistik antropologiya yo'nalishlari. Zamonaviy antropologiyaning tarix, sotsiologiya, antropologiya, siyosiy fanlar, iqtisod, gumanitar fanlar, psixologiya bilan aloqasi hamda fanga oid atama va tushunchalar.

2-mavzu. Antropologiya fanida nazariyalar (2 soat)

Evolyusionizm. Diffuzionizm. Sotsiologik va psixologik yo'nalishlar. Funksionalizm va strukturalizm. «SHaxs va madaniyat» maktabi. Postmodernizm.

3-mavzu. Zamonaviy antropologiya tadqiqot usullari. (2 soat)

Etnografiya va etnografik usullar. Kuzatuv va amaliy kuzatuv. Suhbat, muloqot va muloqot jadvallari. Genealogik usul. Uzoq muddatli tadqiqot. Jamoaviy tadqiqot. Arxeologik antropologiyada dala ishi. Madaniy antropologiya sohasida ilmiy tadqiqot o'tkazish talablari. Kuzatuv tadqiqoti. Murakkab tuzilishga ega jammiyatlarda antropologik tadqiqot.

4-mavzu. Madaniyat (4 soat)

Madaniyat turlari va tiplari. Madaniyat va tabiat. Madaniyat va borliq. Madaniyat darajalari. Etnotsentrizm. Relyativizm va inson huquqlari. Madaniy o'zgarishlar mexanizmi va globallshuv.

5-mavzu. Lingvistik antropologiya (2 soat)

Primatlar va tovush tizimlari. Imo-ishoralar tili. Tilning kelib chiqishi. Verbal va noverbal muloqot. Nutq tovushlari. Til, tafakkur va madaniyat. Sotsiolingvistika. Lingvistik turfalik va gender nutqdagi farqlar. Stratifikatsiya. Tarixiy lingvistika. Til oilalari.

6-mavzu. Etniklik (2 soat)

Etnos strukturasi (tuzilmasi). Etnik mansublik, o'zlikga munosabat, primordializm, instrumentalizm, konstruktivizm kabi eng yangi nazariya va g'oyalar tavsifi. Etnik guruhlar va etniklik. Etnik guruhlar, xalqlar va millatlar. Assimiliatsiya va plyural jamiyat. Etnik mojoralarning kelib chiqishi.

7-mavzu. Irq va irqchilik. (2 soat)

Irqlarning vujudga kelishi hamda tarixi, tashqi jismoniy belgilar xususiyatlari va shakllanish bosqichlari haqida so'z boradi. Mavzuda irqchilikka oid nazariyalar, ularning noilmiylik jihatlari, irqchilikning zamonaviy ko'rinishlari haqidagi ma'lumotlar o'z ifodasini topadi.

8-mavzu. Etnoiqtisodiyotning nazariy muammolari (2 soat)

Etnoiqtisodiyot va etnoiqtisodiy jarayonlar tushunchasi, iqtisodiy antropologiya, iqtisodiy etnologiya. Etnoiqtisodiyot nazariy-konseptaual asoslari. Dehqonchlik, chorvaichlik, hunarmandchilik. Ishlab chiqarish turlari. Taqsimlash, ayrboshlash.

9-mavzu. Qarindoshlik, nikoh va oila (2 soat)

Etnik mentalitet va stereotiplar. Oila, nikoh va gender munosabatlari. Oila va nikoh turlari, jinslar orasida mehnat taqsimoti, ularning insoniyat taraxiy taraqqiyoti davomida o'zgarib borishi. Poligamiya, poliandriya, ekzogamiya, insest, nikohning zamonaviy turlari.

Zamonaviy oila. Nikoh qoidalari. Nikoh va ajralishlar. Oilaning tipik bo‘lmagan shakllari. Urug‘ va fratriya. Tarixiy istiqbolda qarindosh-urug‘chilik. Emansipatsiya ziddiyatlari. Jahondagi feministik harakatlar.

Oila-qarindoshlik va nikoh institutlari klassik antropologiyaning asosiy ob’ekti sifatida. Nikoh va oilaning evolyusion nazariya asosida o‘rganilishi. Genri Meynning patriarxal oila nazariyasi («Qadimgi huquq», 1865). Qarindoshlik turlari va tiplari. Oila huquq sub’ekti sifatida.

10-mavzu. Gender, jins va o‘zlikni anglash. (2 soat)

Gender nazariyasi. Xo‘jalikning turli sohalari bilan shug‘ullanuvchi xalqlar orasida gender tafovutlari (stratifikatsiya) va variatsiyalari masalasi.

11-mavzu. Antropologiyada siyosiy tizimlar va siyosat (2 soat)

Siyosiy tizimlar. Siyosiy insitutlar, ijtimoiy guruh, siyosiy tizim, postmodern, iqtisodiy siyosat, siyosiy ta’limotlar

12-mavzu. Din. (4 soat)

Ibtidoiy din shakllari. Mana va tabu, afsungarlik, diniy marosimlar va udumlar, glabballashuv jarayonida dinning o‘rni va ahamiyati. Inson va san’at: an’anaviylik hamda zamonaviylik. San’atning an’anaviy va zamonaviy turlari, transformatsiya muammolari.

13-mavzu. Amaliy antropologiya. (2 soat)

Antropologiya va ta’lim-tarbiya, tibbiyot antropologiyasi, xalq tabobati hamda zamonaviy meditsina orasidagi aloqalar va tafovutlar masalalari ko‘rib chiqiladi.

3.

III. Seminar mashg`ulotlari bo`yicha ko`rsatma va tavsiyalar

Seminar mashg‘ulotlarida talabalar Zamonaviy antropologiya fanidan ma’ruza darslarida olgan nazariy bilimlarini mustahkamlash bilan birga, seminar mavzulari bo‘yicha tayyorgarlik ko‘rish jarayonida qo‘shimcha adabiyotlar va manbalar bilan tanishish orqali qo‘shimcha bilim oladilar. Natijada, ularning bilim doiralari ilmiy jihatdan asoslangan holda kengayadi.

III.1. Seminar mashg‘uloti mavzulari

1-mavzu. Antropologiya faning vujudga kelishi va rivojlanishi tarixi. (2 soat)

Reja:

1. Mavzuning maqsad va vazifalari, predmeti, uning dolzarbligi.
2. Moslashish, farqlanish. Umumiy antropologiya.
3. Madaniy omillarning inson biologiyasi shakllanishidagi o‘rni.
4. Arxeologik, biologik (jismoniy), madaniy, lingvistik antropologiya yo‘nalishlari.
5. Zamonaviy antropologiyaning tarix, sotsiologiya, antropologiya, siyosiy fanlar, iqtisod, gumanitar fanlar, psixologiya bilan aloqasi hamda fanga oid atama va tushunchalar.

2-mavzu. Antropologiyaning yo‘nalishlari va amaliy antropologiya. (2 soat)

Reja:

1. Evolyusionizm. Diffuzionizm. Sotsiologik va psixologik yo‘nalishlar.
2. Funksionalizm va strukturalizm.
3. «SHaxs va madaniyat» maktabi. Postmodernizm.

3-mavzu. Madaniyat va uning turlari hamda tiplari. (2 soat)

Reja:

1. Madaniyat turlari va tiplari.
2. Madaniyat va tabiat. Madaniyat va borliq.
3. Madaniyat darajalari. Etnotsentrizm. Relyativizm va inson huquqlari.
4. Madaniy o‘zgarishlar mexanizmi va globallshuv.

4-mavzu. Etnos va etniklik. (2 soat)

Reja:

1. Etnos strukturasi (tuzilmasi).
2. Etnik mansublik, o‘zlikga munosabat, primordializm, instrumentalizm, konstruktivizm kabi eng yangi nazariya va g‘oyalar tavsifi.
3. Etnik guruhlar va etniklik. Etnik guruhlar, xalqlar va millatlar.
4. Assimiliatsiya va plyural jamiyat. Etnik mojoralarning kelib chiqishi.

5-mavzu. Qarindoshlik turlari. (2 soat)

Reja:

1. Etnik mentalitet va stereotiplar. Oila, nikoh va gender munosabatlari. Biologik va ijtimoiy qarindoshlik.
2. Oila va nikoh turlari, jinslar orasida mehnat taqsimoti, ularning insoniyat taraxiy taraqqiyoti davomida o‘zgarib borishi. Poligamiya, poliandriya, ekzogamiya, insest, nikohning zamonaviy turlari.
3. Zamonaviy oila. Nikoh qoidalari. Nikoh va ajralishlar. Oilaning tipik bo‘lmagan shakllari.
4. Urug‘ va fratriya. Tarixiy istiqbolda qarindosh-urug‘chilik.
5. Qarindoshlik simvollari.Qarindoshlik tizimi asosiy tiplari: eskimos, gavay, irokez, krou-omaxa, sudan.

6-mavzu. Nikoh va oila. (2 soat)

Reja:

1. Oila-qarindoshlik va nikoh institutlari klassik antropologiyaning asosiy ob’ekti sifatida.
2. Nikoh va oilaning evolyusion nazariya asosida o‘rganilishi. Genri Meynning patriarxal oila nazariyasi («Qadimgi huquq», 1865).
3. Jon Fergyuson Maklennan (1827–1881) «Ibtidoiy nikoh», ekzogamiya va endogamiya haqida. Maklennanning nikohning dastlabki bosqichiga bergan asosiy tavsifi (poliandriya, matrilineylik, promiskuitet va boshqa.).
4. Nikoh tiplari: monogamiya, poligamiya (poliandriya, poliginiya). Guruhli nikoh. Levirat va sororat.
5. Nikohning lokalizatsiyalashuvi (virilokallik, uksorilokallik). Eduard Vestermarkning (1862–1939) nikoh tartiblari va tarixi haqidagi fikrlari.

7-mavzu. Irq va irqchilik. (4 soat)

Reja:

1. Irqlarning vujudga kelishi hamda tarixi, tashqi jismoniy belgilar xususiyatlari va shakllanish bosqichlari.
2. irqchilikka oid nazariyalar, ularning noilmiylik jihatlari,
3. irqchilikning zamonaviy ko‘rinishlari haqidagi ma’lumotlar.

8-mavzu. Gender va stratifikatsiya. (2 soat)

Reja:

1. Gender nazariyasi.
2. Xo'jalikning turli sohalari bilan shug'ullanuvchi xalqlar orasida gender tafovutlari
3. Stratifikatsiya va variatsiyalari masalasi.

9-mavzu. Til va muloqot. (2 soat)

Reja:

1. Primatlar va tovush tizimlari. Imo-ishoralar tili.
2. Tilning kelib chiqishi. Verbal va noverbal muloqot. Nutq tovushlari.
3. Til, tafakkur va madaniyat. Sotsiolingvistika.
4. Lingvistik turfalik va gender nutqdagi farqlar.Tarixiy lingvistika. Til oilalari.

10-mavzu. Zamonaviy dunyo tizimi. (2 soat)

Reja:

1. Siyosiy tizimlar.
2. Siyosiy insitutlar, ijtimoiy guruh, siyosiy tizim,
3. postmodern, iqtisodiy siyosat, siyosiy ta'limotlar

11-mavzu. Etnoiqtisodiyotning nazariy muammolari (2 soat)

1. Etnoiqtisodiyot va etnoiqtisodiy jarayonlar tushunchasi, iqtisodiy antropologiya, iqtisodiy etnologiya.
2. Etnoiqtisodiyot nazariy-konseptaual asoslari.
3. Dehqonchlik, chorvaichlik, hunarmandchilik. Ishlab chiqarish turlari. Taqsimlash, ayrboshlash.

12-mavzu. Amaliy antropologiya. (2 soat)

Reja:

1. Antropologiya va ta'lim-tarbiya,
2. Tibbiyot antropologiyasi
3. Xalq tabobati hamda zamonaviy meditsina orasidagi aloqalar va tafovutlar masalalari ko'rib chiqiladi.

13-mavzu. Din va uning funksiyalari. (4 soat)

Reja:

1. Ibtidoiy din shakllari. Mana va tabu, afsungarlik, diniy marosimlar va udumlar,
2. Glabballashuv jarayonida dinning o'rni va ahamiyati.
3. Inson va san'at: an'anaviylik hamda zamonaviylik. San'atning an'anaviy va zamonaviy turlari, transformatsiya muammolari.

4.

IV.Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar.

IV.1. Mustaqil ta'limni o'zlashtirish tartibi.

Ushbu mustaqil ish shakllariga o'qituvchi tomonidan hech qanday ko'rsatma berilmaydi va baholanmaydi, balki talabaning o'zi qiziqishlaridan kelib chiqib ularni amalga oshiradi.Mustaqil ta'limdan ko'zlangan maqsad va vazifalar - bu talabalarda mustaqil bilim olish ko'nikmalarini shakllantirishdan iborat.

Mustaqil ta'lim seminar mashg'ulotlariga tayyorgarlik ko'rishdan tashqari fan dasturida ko'rsatilgan, fan bo'yicha talabaning bilim doirasini kengaytiruvchi qo'shimcha mavzular doirasida berilgan topshiriqlarni bajarishni o'z ichiga oladi.

IV.2. Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Klakxonning "Inson uchun ko'zgu: antropologiyaga kirish asari" tahlili (2 soat)
2. K.Kottak "Madaniy antropologiya" asari tahlili (2 soat)
3. Redkliff-Braunning "Ijtimoiy antropologiya metodi" asari tahlili (2 soat)
4. B.Malinovskiyning "Madaniyat nazariyasi" asari tahlili (2 soat)
5. B.Malinovskiyning "Tinch okeani G'arbiy sohillari argonavtlari" asari tahlili. (2 soat)
6. Klassik antropolog va etnologlar tadqiqotlari tahlili (tanlov asosida) (2 soat)
7. Antropologiyaning sosiologik maktabi. E. Dyurkgeymning ijtimoiy faktlarni o'rganish metodi. (2 soat)
8. Antropologiyaning sosiologik maktabi. Levi-Bryulning nazariy konsepsiyasi. (2 soat)
9. J.Frezer: magiya, din va fan o'zaro aloqasi. (2 soat)
10. Irqchilikka oid nazariyalar, ularning noilmiylik jihatlari. (2 soat)
11. Irqchilikning zamonaviy ko'rinishlari. (2 soat)
12. Etnografiya va etnografik usullar (2 soat)
13. Madaniy antropologiya sohasida ilmiy tadqiqot o'tkazish talablari (2 soat)
14. Glabballashuv jarayonida dinning o'rni va ahamiyati (2 soat)
15. Antropologiya va ta'lim-tarbiya. (2 soat)
16. Antropologiya faning vujudga kelishi va rivojlanishi tarixi. (2 soat)
17. Antropologiyaning yo'nalishlari (2 soat)
18. Amaliy antropologiya. (2 soat)
19. «SHaxs va madaniyat» maktabi. Postmodernizm (2 soat)
20. Madaniyat va uning turlari hamda tiplari. (2 soat)
21. Madaniyat darajalari. Etnotsentrizm. Relyativizm va inson huquqlari (2 soat)
22. Etnos va etniklik. (2 soat)
23. Etnik guruhlar va etniklik (2 soat)
24. Etnik guruhlar, xalqlar va millatlar (2 soat)
25. Assimiliatsiya va plyural jamiyat (2 soat)
26. Qarindoshlik turlari. (2 soat)
27. Nikoh va oila. (2 soat)
28. Irq va irqchilik. (2 soat)
29. Gender va stratifikatsiya. (2 soat)
30. Din va uning funksiyalari. (2 soat)

5.

V. Ta`lim natijalari/Kasbiy kompetensiyalar.

Fanni o'zlashtirish natijasida magistr:

-antropologiya tushunchasi va asoslari, madaniy rivojlanish omillari, madaniyat, etnos, etnoiqtisodiyot nazariyalari haqida ***tasavvur va bilimga ega bo'lishi***;

-zamonaviy antropologiya nazariyalari asoslarini, madaniyat qonunlari, asosiy tushunchalar, etnomadaniy jarayonlarning xususiyatlarini bilish va ulardan foydalanish ***ko'nikmalariga ega bo'lishi***;

magistr zamonaviy antropologiya va madaniy jarayonlarni tahlil qilish usullarini qo'llash, iqtisodiy rivojlanish muammolari bo'yicha echimlar qabul qilish malakasiga ***ega bo'lishi kerak.***

6.

VI.Ta`lim texnologiyalari va metodlari.

- Ma'ruzalar;
- Interfaol keys-stadiylar;
- Seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar);
- Guruhlarda ishlash;
- Taqdimotlarni qilish;
- Individual loyhalar;

7.

VII. Kreditlarni olish uchun talablar.

Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to‘la o‘zlashtirish, tahlil natijalarini to‘g`ri aks ettira olish, o‘rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish, joriy nazorat, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo‘yicha yozma ishni topshirish.

Joriy nazorat. Joriy nazorat semestr davomida seminar mashg‘ulotlariga ajratilgan soatlar (juftlik) dan kelib chiqib umumiy 30 ball bilan baholanadi.

Jami seminar mashg‘ulotlari bo‘yicha o‘zlashtirish natijalari 100 ballik tizimda 30 ball bilan baholanadi.

Oraliq nazoratlar. Oraliq nazoratlar semestr davomida ma’ruza mashg‘ulotlari o‘quv soatidan kelib chiqqan holda 2 marta o‘tkaziladi. Oraliq nazorat 100 ballik tizimda 20 ball bilan baholanadi. Oraliq nazorat ishi tarkibida mustaqil ta’lim topshirig‘i kiradi.

Oraliq va joriy nazorat uchun ajratilgan ballning 60% ini to‘plagan talabalarga yakuniy nazorat topshirishga ruxsat beriladi.

Yakuniy nazorat

Yakuniy nazorat yozma shaklida o‘tkaziladi. Talabaning yakuniy nazoratdagi o‘zlashtirishi 100 ballik tizimda 50 ball bilan baholanadi va yakuniy nazorat uchun ajratilgan ballning 60% ini to‘plagan talabalar fanni o‘zlashtirgan hisoblanadi.

8.

VIII. Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati

Rahbariy adabiyotlar

1. 2017-2021 yillarda O‘zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo‘nalishi bo‘yicha Harakatlar strategiyasi. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7 fevraldagi PF-4947 sonli Farmoni.
2. Mirziyoyev SH.M. Oliy Majlisga murojatnomasi 06.01.2021
3. Mirziyoyev SH.M.Tanqidiy taxlil , qat’iy tartib intizom va shaxsiy javobgarlik xar bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo’lishi kerak . 2017.
4. Mirziyoyev SH.M.Qonun ustivorligi va inson manfaatlarini taminlash yurt taraqiyoti va xalq faravonligini garovi 2018.
5. Mirziyoyev Shavkat Miromonovich. Erkin va farovon, demokratik O‘zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti lavozimiga kirishish tantanali marosimiga bag‘ishlangan Oliy Majlis palatalarining qo‘shma majlisidagi nutq/Sh.M. Mirziyoyev. - Toshkent: O‘zbekiston, 2016. - 56 b.
6. Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat’iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik- har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo‘lishi kerak. Mamlakatimizni 2016 yilda ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning asosiy yakunlari va 2017 yilga mo‘ljallangan iqtisodiy dasturining eng muhim ustuvor yo‘nalishlariga bag‘ishlangan Vazirlar Mahkamasining kengaytirilgan majlisidagi ma’ruza, 2017 yil 14 yanvar/Sh.M. Mirziyoyev. - Toshkent: O‘zbekiston, 2017.-104 b.
7. Mirziyoev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. - Toshkent, O‘zbekiston, 2017 y.
8. Mirziyoev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O‘zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. - Toshkent, O‘zbekiston, 2016 y.
9. Mirziyoev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta’minlash- yurt taraqqiyoti va xalq faravonligining garovi. - Toshkent, O‘zbekiston, 2017 y.
10. Mirziyoev Sh.M. Tanqidiy taxlil, qat’iy tartib intizom va shaxsiy javobgarlik- har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo‘lishi kerak. - Toshkent, O‘zbekiston, 2017 y.
11. O’zbekiston Respubliksi Prezidenti Sh.M.Mirziyoyevning O’zbekiston Respublikasi Oliy Majlisiga qilgan Murojaatnomasi va uning mohiyati. Xalq so’zi. 2018 yil 29 dekabr.
12. O’zbekiston Respublikasi Prezidentining “Yoshlar ma’naviyatini yuksaltirish va

ularning bo’sh vaqtini mazmunli tashkil etish bo’yicha 5 ta muhim tashabbusi va uning ahamiyati. T., 2019 y.

13. Karimov I.A. Tarixiy xotirasiz kelajak yo‘q. - T.: “Sharq”, 1998.
14. Karimov I.A. Yuksak ma’naviyat yengilmas kuch. -T.: “M a’naviyat”, 2008.
15. Karimov I.A. Vatan sajdagoh kabi muqaddasdir.– T.: “O’zbekiston”, 1996. T.3.
16. Karimov I.A. Vatan ravnaqi uchun har birimiz mas’ulmiz.– T.: “O’zbekiston”, 2001. T.9.
17. Karimov I. A. O’zbekistonning o’z istiqlol va taraqqiyot yoli. T: «O’zbekiston» 1992.
18. Karimov I. A. O’zbekiston bozor munosabatlariga o’tishning o’ziga xos yo’li. T: «O’zbekiston» 1993.
19. Karimov I.A. O’zbekiston iqtisodiy islohatlarni chuqurlashtirish yo’lida T: «O’zbekiston» 1995.
20. Karimov I. A O’zbekiston: milliy istiqlol, iqtisod, siyosat, mafkura. T: «O’zbekiston» 1995.
21. Karimov I.A. Bizdan ozod va objd vatan qolsin T: 2. T: «O’zbekiston» 1996.
22. Karimov I.A O’zbekiston XXI asr bo’sag’asida: xavfsizlikka tahdid, barqarorlik shartlari va taraqqiyot kafolatlari T: «O’zbekiston» 1997.
23. Karimov I.A Barkamol avlod – O’zbekiston taraqqiyotining poydevori. T: , «O’zbekiston» 1997.
24. 15.Karimov I.A. Jamiyatimiz mafkurasi xalqni-xalq, millatni-millat qilishga xizmat etsin. T: «O’zbekiston» 1998.
25. Karimov I.A. O`zbekiston XXI asrga intilmoqda. T.,1999.
26. Karimov I.A. Milly istiqlol mafkurasi xalq e`tiqodi va buyuk kelajakka ishonchdir. T.,2000.
27. Karimov I.A. O’zbekistonning siyosiy-ijtimoiy va iqtisodiy istiqbolining asosiy tamoyillari.T., 1995.
28. Karimov I.A. Jahon moliyaviy iqtisodiy inqirozi O`zbekiston sharoitida uni bartaraf etish yo`llari va choralari .T,. 2009.
29. Karimov I.A. O’zbekiston buyuk kelajak sari. T: «O’zbekiston» 1998.
30. Karimov I.A. Ozod va obod Vatan, erkin va farovon hayot pirovard maqsadimiz. T., 2000.

Asosiy adabiyotlar.

1. Salimov T.U. Jahon xalqlar etnologiyasi. - Toshkent, VNESHINVERTROM, 2019.
2. Narziyev N.N. Tarixiy antropologiya. - Toshkent, VNESHINVERTROM, 2019.
3. Барнард А. Социальная антропология: исследуя социальную жизнь людей. – М.., Институт этнологии и антропологии РАН, 2009.
4. Заковоротная М.В. Культурная антропология история и современные проблемы. Ростов на Дону. Изд-во Южного федерального университета. 2009.
5. К.Коттак. Маданий антропология. Тошкент. 2004. Қўлёзма
6. Клайд Кей Мейбен Клакхон. Зеркало для человека. Санкт –Петербург. 2004
7. Садохин А.П. Т.Г.Грушевицкая. Этнология. М. 2000.
8. Жабборов И.М. Жахон халклари этнологияси асослари. Т. 2005.
9. Узбеки / отв. ред. С.Н. Абашин, Д.А. Алимова, З.Х. Арифханова; Ин-т этнологии и антропологии им. Н.Н. Миклухо-Маклая РАН; Ин-т истории АН Узбекистана. – М. : Наука, 2011.
10. Гумилев Л.Н. Этногенез и биосфера Земли. М. 2005.

Qo‘shimcha adabiyotlar:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 29 апрелдаги “Республика иктисодиётига тўғридан-тўғри хорижий инвестицияларни жалб килиш механизмларини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-4300 – сон карори. lex.uz

	2. Мирзиёев Ш.М. Буюк келажагимизни мард ва олижаноб халқимиз билан бирга қурамиз. – Тошкент: “Ўзбекистон”, 2017. – 488 б. 3. Шониёзов К.Ш. Ўзбекларнинг шаклланиш жараёнлари. - Т. Шарқ, 2001. 4. Жабборов И.М. Ўзбеклар: турмуш тарзи ва маданияти. - Тошкент. Шарк. 2008. 5. Итс. Р.Ф. Введения в этнографию. - Л.1991. 6. Чебоксаров Н.Н, Чебоксарова И.А. Народы. Расы. Культуры. - М. 1985. 7. Расы и народы. Ежегодник. - М. 1993. 8. Лурье. С.В. Историческая этнология. - М. 1998. **Elektron ta’lim resurslari:** 1. http://golob.narod.ru/biblioteca.html - библиотека-ознакомиться с текстами по истории, политологии, социологии 2. http://www.biografia.ru/knigi.html библиотека редких книг в формате DjVu. 3. http://www.mirknig.com/ Много лит-ры (в основном, в pdf и djvu) -в т ч по гуманитарным и естественнонаучным дисциплинам 4. http://bookz.com.ua УЧЕБНИКИ ОН-ЛАЙН 5. http://lib.com.ua/ библиотека 6. http://www.computerbooks.ru/ Электронные книги 7. http://zipsites.ru/ Бесплатная эл. интернет библиотека 8. http://hronos.km.ru/proekty/mgu/index.html Библ-ка эл. ресурсов Исторического факультета МГУ им. М.В.Ломоносова 9. www. ziyonet.uz.
9.	Zamonaviy antropologiya faning fan dasturi Jizzax davlat pedagogika universiteti Kengashining 2022 yil “29” avgustdagi №1-sonli Kengash qarori bilan tasdiqlangan
10.	**Fan/modul uchun ma`sul:** **J.I. G‘ofurov** – JDPU, Umumiy tarix kafedrasi dotsenti :
11.	**Taqrizchilar:** **A.X.Pardayev** - JDPU, Umumiy tarix kafedrasi dotsenti: **N.Narziyev** - O`zMU, Antropologiya va etnologiya kafedrasi katta o‘qituvchisi